

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА”
(для бакалаврів)

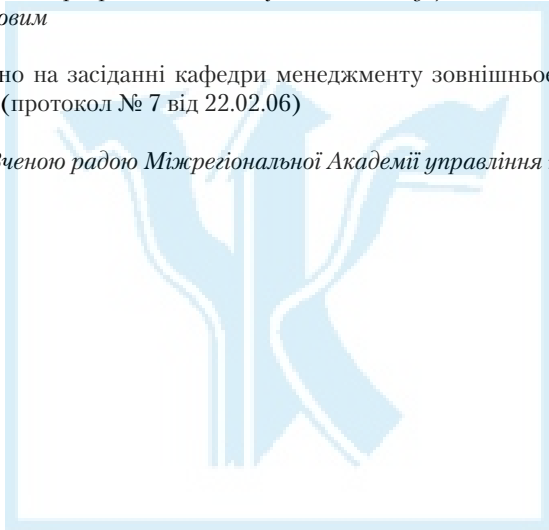
МАУП

Київ 2006

Підготовлено доцентом кафедри менеджменту ЗЕД *Ю. А. Бовтрук*,
професорами кафедри менеджменту ЗЕД *В. М. Куценком* і
В. О. Храмовим

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної
діяльності (протокол № 7 від 22.02.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Бовтрук Ю. А., Куценко В. М., Храмов В. О. Навчальна програма дисципліни “Зовнішньоекономічна політика” (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2006. – 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Зовнішньоекономічна політика”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Зовнішньоекономічна політика” разом з теорією міжнародної економіки, макроекономічною, загальною теорією політики й наукою (теорією) міжнародних економічних відносин забезпечує наукову основу осягнення світового економічного простору, що пояснюється наявністю політичного чинника, оскільки міжнародні економічні відносини виникають між суверенними державами як політичними інститутами.

На етапі активного входження в систему міжнародних економічних відносин, в умовах інтенсивного формування глобалізаційних та інтеграційних процесів Україна має враховувати сучасні тенденції світового розвитку. Тобто вирішення будь-якої актуальної національної економічної проблеми передбачає не адаптацію, а переадаптацію національних економічних моделей і програм до зовнішніх чинників.

Навчальна дисципліна “Зовнішньоекономічна політика” є складовою програми професійної підготовки спеціалістів в Інституті міжнародних відносин МАУП. Вивчення і ґрунтовне засвоєння процесу формування й реалізації зовнішньоекономічної політики, аналіз арсеналу її засобів мають виняткове значення у становленні професійної та загальної культури фахівців у галузі міжнародних відносин.

Мета вивчення дисципліни — засвоїти основи та специфіку цієї науки (теорії), зрозуміти відмінність її від інших наук про зовнішньоекономічні зв'язки.

Після вивчення дисципліни студент повинен *знати* основний зміст усіх тем, зокрема:

- теоретичні засади зовнішньоекономічної політики;
- стратегічні цілі та національна макромодель;
- аналіз основних напрямів зовнішньоекономічної політики;
- рух капіталів і зарубіжних інвестицій;
- зовнішня валотно-фінансова та кредитна політика;
- зовнішня торговельна політика;
- зовнішньоекономічна політика країн з розвинутою ринковою економікою, а також нових незалежних держав.

На базі творчого засвоєння основних понять і положень навчальної дисципліни студент повинен

уміти:

- аналізувати стан і тенденції розвитку сучасної зовнішньоекономічної політики;

- самостійно виявляти (з урахуванням обставин і часу) нові моменти та напрями зовнішньоторговельної політики;
- оцінювати значення зарубіжного досвіду для формування зовнішньоекономічної політики України.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА”

№ пор.	Назва змістових модулів і тем
1	2
1 2 3 4	<p>Змістовий модуль 1. Засади і цілі зовнішньоекономічної політики та державні органи, що її втілюють</p> <p>1 Теоретичні засади зовнішньоекономічної політики</p> <p>2 Зовнішньоекономічна політика: стратегічні цілі, національна макромодель і методологічний інструментарій</p> <p>3 Державні органи зовнішньоекономічної політики</p> <p>4 Аналіз основних напрямів зовнішньоекономічної політики</p>
5 6 7 8 9 10	<p>Змістовий модуль 2. Інструменти зовнішньоекономічної політики</p> <p>5 Рух капіталів і зарубіжних інвестицій у контексті зовнішньоекономічної політики*</p> <p>6 Зовнішня валютно-фінансова та кредитна політика*</p> <p>7 Двосторонні торговельні договори, ГАТТ/СОТ та їх роль у формуванні зовнішньоторговельної політики</p> <p>8 Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоторговельного обороту – інструменти зовнішньоекономічної політики</p> <p>9 Засоби нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі як торговельно-політичні феномени</p> <p>10 Зовнішньоекономічна політика та платіжний баланс</p>

*Тема для самостійного вивчення.

1	2
	Змістовий модуль 3. Зовнішньоекономічна політика груп країн сучасного світу
11	Зовнішньоекономічна політика країн з розвинутою ринковою економікою
12	Зовнішньоекономічна політика нових незалежних держав
13	Сучасна зовнішньоекономічна політика України
14	Зовнішньоекономічна політика у країнах з відкритою економікою та фіксованим валютним курсом
15	Зовнішньоекономічна політика у країнах з відкритою економікою та плаваючим валютним курсом
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА”

Змістовий модуль 1. Засади і цілі зовнішньоекономічної політики та державні органи, що її втілюють

Тема 1. Теоретичні засади зовнішньоекономічної політики

Предмет і об’єкт зовнішньоекономічної політики та теоретичні підходи до її пізнання. Методологічні передумови.

Характер і тенденції розвитку зовнішньоекономічної політики. Основні характеристики. Фактори, що впливають на зовнішньоекономічну політику, та сприяють її розвитку як цілісного утворення: науково-технічна революція (НТР), інтернаціоналізація господарського життя (ІГЖ), глобалізація, внутрішній регламент світової господарчої системи, взаємодія національної економіки з міжнародною, зовнішньополітична стратегія країни.

Світосистемна теорія зовнішньоекономічної політики. Єдність зовнішньоекономічної політики, її нові грані й межі. “Каркас” зовнішньоекономічної політики: еволюційність, суб’єктність, ярусність. Роль зовнішньоекономічної політики в освоєнні світового економічного простору в XXI ст.

Огляд навчально-методичної літератури.

Література [3; 17; 32; 34; 36; 38]

Тема 2. Зовнішньоекономічна політика: стратегічні цілі, національна макро модель і методологічний інструментарій

Типологія стратегічних цілей. Базові критерії світосистемних зв'язків зовнішньоекономічної політики. Типологія її моделей. Контури оперування. Основні принципи формування. Загальні вимоги та етапи створення.

Еволюція методологічного інструментарію. Системний аналіз. Два методологічних підходи: стратегія і кон'юктурознавство.

Об'ємна інтерпретація. Цикл життя стратегічних атрибутів зовнішньоекономічної політики. Її якісні характеристики.

Література [4; 17; 22; 34; 36]

Тема 3. Державні органи зовнішньоекономічної політики

Поняття й особливості державних органів зовнішньоекономічної політики, їх місце в системі державної влади. Система органів зовнішньоекономічної політики: загальні принципи організації. Правові основи зовнішньоекономічної політики.

Конституційні органи зовнішньоекономічної політики: природа їх діяльності, способи утворення та повноваження. Глава держави як вищий державний орган влади та суб'єкт зовнішньоекономічної політики. Відомство зовнішньоекономічних справ. Структура цього органу. Поняття і система спеціальних органів.

Література [1; 6; 7; 22; 29; 36]

Тема 4. Аналіз основних напрямів зовнішньоекономічної політики

Сучасна зовнішньоекономічна політика: цілі, завдання та критерії її класифікації. Основні напрями зовнішньоекономічної політики.

Засоби контролю, регулювання та стимулювання зовнішньоекономічної політики.

Реформування зовнішньоекономічної політики у пострадянському просторі. Відродження розірваного зв'язку “виробник — зовнішньоекономічна політика — світовий дохід — зовнішньоекономічна політика — виробник”.

Література [10; 12; 29; 31; 36]

Змістовий модуль 2. Інструменти зовнішньоекономічної політики

Тема 5. Рух капіталів і зарубіжних інвестицій у контексті зовнішньоекономічної політики

Найважливіший напрям зовнішньоекономічної політики. Фактори, що сприяють руху капіталів у світовому економічному просторі та стимулюють цей процес.

Форми ввезення капіталу: прямі інвестиції, портфельні інвестиції, середньо- і довгострокові міжнародні кредити (або позики), економічна допомога.

Сучасні тенденції й особливості вивозу капіталу. Макро- і мікрорівень, а також територіально-географічні виміри міграції капіталу. Вплив вивозу капіталу на розширення масштабів міжнародної виробничої діяльності.

Державне регулювання інвестиційних процесів і руху капіталів. Роль іноземних інвестицій у розвитку еволюційних суспільств. Стан і перспективи використання іноземних інвестицій в економіці України.

Література [14; 21; 24; 30; 36]

Тема 6. Зовнішня валютно-фінансова та кредитна політика

Сутнісні характеристики міжнародної валютної системи. Структура, тенденції розвитку й основні платіжні засоби міжнародної валютної системи як індикатори зовнішньої валютно-фінансової та кредитної політики.

Міжнародні валютні системи — фінансово-політичні інститути, що визначають зовнішню валютно-фінансову та кредитну політику. Валютно-фінансова система ЄС. Бреттон-Вудська та Ямайська фінансові системи. Євро як інструмент інтеграції зовнішньої валютно-фінансової та кредитної політики ЄС. Європейська зовнішня валютно-фінансова та кредитна політика.

Динаміка та структура зовнішньої валютно-фінансової й кредитної політики України та її роль у суспільних перетвореннях.

Література [1; 8; 16; 20; 36]

Тема 7. Двосторонні торговельні договори, ГАТТ/СОТ та їх роль у формуванні зовнішньоторговельної політики

Дво- і багатосторонні договори й угоди. Поняття торговельного договору. Типи торговельних договорів. Торговельно-політичний режим зовнішньоекономічних зв'язків. Торговельні представництва як інститут зовнішньоекономічної політики.

Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ) / Світова організація торгівлі (СОТ) та її роль у формуванні сучасної зовнішньоекономічної політики. Причини створення ГАТТ/СОТ та її організаційна структура.

Багатосторонні торговельні переговори у межах Токійського раунду та Уругвайського раунду переговорів СОТ.

Вступ України до СОТ і національно-державні інтереси. Роль національно-державних інтересів у формуванні української зовнішньоторговельної політики.

Література [5; 9; 11; 13; 15; 19; 30; 36]

Тема 8. Митно-тарифні засоби регулювання зовнішньоторговельного обороту – інструменти зовнішньоекономічної політики

Поняття митно-тарифних засобів регулювання зовнішньоторговельного обороту та їх підстави. Економічна і торговельно-політична роль митного збору.

Класифікація державного мита: за цілями збирання, за способом збирання, залежно від країни походження товару та його характеру тощо. Спеціальне мито.

Митні тарифи. Їх сутність і типи. Класифікація товарів у митних тарифах. Уніфікація митних норм. Брюссельська товарна номенклатура. Номенклатура Ради митного співробітництва. Гармонізована система опису та кодування товарів.

Митна вартість товару. Процедура оцінки. Конвенція про створення уніфікованої методики визначення митної вартості товарів. Кодекс митної вартості.

Країна походження товару. Кіотська конвенція з оцінки товарів для митних цілей.

Особливості сучасної митно-тарифної політики.

Література [10; 23; 26; 27; 36]

Тема 9. Засоби нетарифного регулювання зовнішньої торгівлі як торговельно-політичні феномени

Поняття засобів нетарифного регулювання та їх класифікація. Кількісне обмеження імпорту й експорту. Роль імпорту й експорту в торговельно-політичній практиці.

Заходи “прихованого” протекціонізму та їх роль у регулюванні міжнародної торгівлі. Податки та податкова політика. Стандарти й вимоги, пов’язані з охороною здоров’я, промисловістю та технікою безпеки. Торговельно-політичні методи розширення експорту товарів.

Місце і роль торговельно-політичного протекціонізму в зовнішньоекономічній політиці та соціально-економічному розвитку України.

Література [1; 11; 14; 22; 28; 35; 36]

Тема 10. Зовнішньоекономічна політика та платіжний баланс

Основні зміни, які відбивають процеси, що здійснюються у відкритій економіці, зв’язки із зовнішньоекономічною політикою. Характер взаємозв’язку та основні залежності між зовнішньоекономічною політикою і моделлю малої відкритої економіки. Стан платіжного балансу й зовнішня валютно-фінансова політика, а також бюджетно-податкова політика, що здійснюється в інших країнах.

Вплив зовнішньоекономічної політики як формації макроекономічної політики на міжнародні потоки товарів і послуги, з одного боку, і капіталів — з іншого.

Література [18; 22; 29; 30; 34; 36]

Змістовий модуль 3. Зовнішньоекономічна політика груп країн сучасного світу

Тема 11. Зовнішньоекономічна політика країн з розвинутою ринковою економікою

Головні цілі та інструменти зовнішньоекономічної політики країн із розвинутою ринковою економікою. Забезпечення конкурентоспроможності національних економік як найважливіше завдання та визначний критерій ефективності зовнішньоекономічної політики країн із ринковою економікою.

Координація зовнішньоекономічної політики розвинених країн світу. Характеристика їх організаційно-управлінських структур як конфігураторів зовнішньоекономічної політики на міжнародній арені (ЄС, НАФТА та ін.).

Воєнно-технічна компонента зовнішньоекономічної політики держав — членів НАТО.

Перспективи зовнішньоекономічної політики країн світу в XXI ст.

Література [8; 9; 17; 21; 36; 37]

Тема 12. Зовнішньоекономічна політика нових незалежних держав

Становлення зовнішньоекономічної політики нових незалежних держав, її основні моделі. Формування зовнішньоекономічної політики цих країн (СНД, ГУАМ та інші утворення). Регіоналізація економічного простору співробітництва. Критерії її ефективності.

Проблеми удосконалення зовнішньоекономічної політики нових незалежних держав. Основні напрями розвитку зовнішньоекономічної політики держав — членів СНД. Договірно-правова база українсько-російського співробітництва та стратегічного партнерства.

Зовнішньоекономічна політика країн Центральної та Південно-Східної Європи (Польща, Угорщина, Словенія, Чехія та ін.).

Перспективи зовнішньоекономічної політики нових незалежних країн на європейському векторі та в рамках СНД: нормативно-правова, концептуальна, доктринальна і програмна основи.

Література [1; 9; 12; 32; 36]

Тема 13. Сучасна зовнішньоекономічна політика України

Стратегічні реалії зовнішньої політики України. Основні напрями зовнішньоекономічної політики та загальні стратегічні інтереси країни.

Нова національна доктрина зовнішньоекономічної політики: вигоди та інтелектуальні засади.

Сфери зовнішньоекономічних національних інтересів і регіональні проблеми України. Воєнна компонента в парадигмі зовнішньоекономічної політики країни. Її організаційно-структурний і нормативно-правовий аспекти.

Механізм реалізації зовнішньоекономічної політики України, його основні компоненти.

Фірма — основний корпоративний суб'єкт зовнішньоекономічної політики.

Державні органи влади — головні суб'єкти зовнішньоекономічної політики України.

Література [1; 9; 10; 29; 32; 35; 36]

Тема 14. Зовнішньоекономічна політика у країнах з відкритою економікою та фіксованим валютним курсом

Моделі відкритої економіки. Внутрішня ставка процента у країні. Мобільність капіталу. Грошово-кредитна політика. Зовнішньоторговельна політика. Фінансові інститути України, їх діяльність.

Центральний банк і протекціоністська зовнішньоекономічна політика.

Роль інституту Президента, Кабінету Міністрів і парламенту України в підтримці рівноваги зовнішньоекономічної політики та фінансового валютного курсу.

Література [1; 11; 20; 28–30; 36]

Тема 15. Зовнішньоекономічна політика у країнах з відкритою економікою та плаваючим валютним курсом

Зовнішньоекономічна політика за низької мобільності капіталу. Діяльність Центрального банку. Вплив бюджетно-митної та грошово-кредитної політики за плаваючого валютного курсу. Міжнародна мобільність капіталу. Зростання інвестицій. Зовнішньоторговельна політика.

Зовнішньоекономічна політика за високої мобільності капіталу. Порівняння результатів зовнішньоекономічної політики за плаваючого та фіксованого валютного курсу.

Література [16; 17; 20; 22; 29; 30; 36]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Метою виконання контрольної роботи є поглиблене вивчення й творчий підхід до одного з питань згідно з програмою навчальної дисципліни.

Студент повинен вміти самостійно сформулювати проблему дослідження, виконувати пошук необхідної інформації; аналізувати реальні факти щодо проблем зовнішньоекономічної політики, викладати свої думки, аргументувати пропозиції та правильно оформляти науково-дослідковий матеріал.

Контрольна робота виконується у вигляді реферату, яку бажано поділити на дві частини:

- теоретичну, що висвітлює вибрану тему з теоретичного погляду;
- практичну, де наводиться приклад застосування теоретичних підходів до сфери зовнішньоекономічної політики.

Реферат повинен мати чітко визначений план і професійно висвітлювати вибрану тему. Реферат повинен мати дослідницький характер, що потребує аналізу різноманітних літературних джерел за вибраною темою і формулювання відповідних висновків.

Контрольна робота в середньому повинна мати такий обсяг:

1. Вступ (1 сторінка).
2. Теоретична частина (7–10 сторінок).
3. Практична частина (3–5 сторінок).
4. Висновки (1 сторінка).
5. Список використаної літератури (5–10 найменувань).
6. Додатки (за потребою).

Загальний обсяг контрольної роботи — 15–20 сторінок машинописного або рукописного тексту, папір формату А4.

Тему контрольної роботи студент вибирає самостійно із наведеного нижче переліку.

Окрім наведених тем студент, за погодженням з викладачем, може вибрати іншу тему, яка його цікавить і знадобиться йому в подальшій професійній діяльності та не суперечить програмі дисципліни.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Зовнішньоекономічна політика як суспільна реальність.
2. Структура зовнішньоекономічної політики.
3. Функції зовнішньоекономічної політики.
4. Зовнішньоторговельна політика: сутність і зміст.
5. Основні напрями зовнішньоекономічної політики.
6. Зовнішньоекономічна політика незалежної України.
7. Ідеологія як основа зовнішньоекономічної політики.
8. Глобалізм і зовнішньоекономічна політика.

9. Фірма як основний корпоративний орган зовнішньоекономічної політики.
10. Загальна теорія зовнішньоекономічної політики.
11. Торговельні договори та торговельні представництва як засоби зовнішньоекономічної політики.
12. Моделі зовнішньоекономічної політики.
13. Зовнішньоекономічна політика Росії.
14. Зовнішньоекономічна політика Польщі.
15. Зовнішньоекономічна політика Німеччини.
16. Зовнішньоекономічна політика Франції.
17. Зовнішньоекономічна політика Австрії.
18. Зовнішньоекономічна політика Китаю.
19. Зовнішньоекономічна політика Туреччини.
20. Зовнішньоекономічна політика Чехії.
21. Зовнішньоекономічна політика Білорусі.
22. Тарифна зовнішньоекономічна політика.
23. Квотування та ліцензування як засоби зовнішньоекономічної політики.
24. Зовнішньоекономічна політика протекціонізму.
25. Зовнішня валютно-фінансова та кредитна політика.
26. Зовнішньоекономічна політика нетарифного регулювання.
27. Зовнішньоекономічна політика країни в контексті відкритої економіки.
28. Мобільність капіталу як чинник зовнішньоекономічної політики.
29. Зовнішньоекономічна політика та міжнародна економічна політика: проблема взаємодії.
30. Міжнародні фінансові інститути, їх вплив на зовнішньоекономічну політику нових незалежних держав.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Предмет курсу “Зовнішньоекономічна політика”.
2. Поняття “зовнішньоекономічна політика”.
3. Проблема співвідношення понять “зовнішня політика” і “зовнішньоекономічна політика”.
4. Поняття “міжнародні відносини” та “міжнародні економічні відносини”.
5. Національний економічний інтерес — головна рушійна сила зовнішньоекономічної політики.

6. Правові основи зовнішньоекономічної політики.
7. Фактори, що впливають на зовнішньоекономічну політику, та сприяють її розвитку.
8. Характер та основні тенденції розвитку сучасної зовнішньоекономічної політики.
9. Місце і роль зовнішньоекономічної політики країн Європи у формуванні й розвитку відкритої економіки.
10. Зовнішньоекономічна діяльність і зовнішньоекономічна політика України.
11. Основні цілі й завдання зовнішньоекономічної політики України.
12. Роль зовнішньоекономічної політики в освоєнні економічного простору на початку ХХІ ст.
13. Сучасна зовнішньоекономічна політика, її нові грані та межі.
14. Ідеологія як основа зовнішньоекономічної політики.
15. Методи загальної теорії зовнішньоекономічної політики.
16. Функції загальної теорії зовнішньоекономічної політики.
17. Глава держави як владний орган зовнішньоекономічної політики.
18. Роль Кабінету Міністрів і парламенту України у зовнішньоекономічній політиці.
19. Система органів зовнішньоекономічної політики держави.
20. Основні функції органів зовнішньоекономічної політики.
21. Держава як суб'єкт зовнішньоекономічної політики.
22. Спеціалізовані органи зовнішньоекономічної політики.
23. Фінансові інститути України, характеристика їх діяльності.
24. Фірма як орган зовнішньоекономічної політики.
25. Центральні (внутрішні) конституційні органи зовнішньоекономічної політики.
26. Зовнішньоекономічна політика та національна безпека країни.
27. “Каркас” зовнішньоекономічної політики.
28. Світосистемна теорія зовнішньоекономічної політики.
29. Зовнішньоекономічна політика: стратегічні цілі та національна макромодель економіки.
30. Базові критерії світосистемних зв'язків.
31. Топологія моделей зовнішньоекономічної політики.
32. Методологічний інструментарій загальної теорії зовнішньоекономічної політики.
33. Аналіз основних напрямів зовнішньоекономічної політики.

34. Зовнішньоторговельна політика: сутність і зміст.
35. Торговельні договори. ГАТТ/СОТ і торговельні представництва як засоби зовнішньоекономічної політики.
36. Вступ України до СОТ і національно-державні інтереси.
37. Інститути та засоби, що контролюють, регулюють і стимулюють розвиток зовнішньоекономічної політики.
38. Типи моделей зовнішньоекономічної політики.
39. Розвиток національної моделі зовнішньоекономічної політики.
40. Атлас зовнішньоекономічної політики: методологічний інструментарій.
41. Структура зовнішньоекономічної політики.
42. Сутність зовнішньоекономічної політики співробітництва.
43. Сучасна зовнішньоекономічна політика України.
44. Національна доктрина зовнішньоекономічної політики: витоки й інтелектуальні засади.
45. Забезпечення конкурентоспроможності національної економіки як визначний критерій ефективності зовнішньоекономічної політики країни.
46. Зовнішньоекономічна політика розвинених країн світу (США, ФРН та ін.).
47. Зовнішньоекономічна політика нових незалежних країн (Росія, Білорусь, Польща та ін.).
48. Багатовекторність як основна характерна риса зовнішньоекономічної політики України.
49. Перспективи зовнішньоекономічної політики нових незалежних країн в рамках СНД.
50. Роль торгової місії у здійсненні торгово-політичної функції держави.
51. Роль ГАТТ/СОТ у здійсненні сучасної зовнішньоторговельної політики.
52. Проблеми та труднощі вступу України до ГАТТ/СОТ.
53. Регулювання як метод зовнішньоторговельної політики.
54. Тарифна політика: теорія митного тарифу.
55. Кількісні регулятори політики імпорту та експорту: квотування та ліцензування.
56. Альтернативні засоби зовнішньоторговельної політики.
57. Двосторонні торговельні угоди та договори як засоби зовнішньоторговельної політики.
58. Сутнісна характеристика міжнародної валютної системи.

59. Форми ввезення капіталу: прямі й портфельні інвестиції, середньо- і довгострокові міжнародні кредити.
60. Зовнішньоекономічна політика: рух капіталів та іноземних інвестицій.
61. Державне регулювання інвестиційних процесів і руху капіталів.
62. Сучасні тенденції й особливості вивозу капіталу.
63. Поняття зовнішньої валютно-фінансової та кредитної політики.
64. Вплив грошово-кредитної політики на стан зовнішньоекономічної рівноваги.
65. Цілі та види грошово-кредитної політики.
66. Інструменти грошово-кредитної політики.
67. Передатний механізм грошово-кредитної політики.
68. Міжнародні валютно-фінансові системи як валютно-фінансові та політичні інститути, що організують зовнішньоекономічну політику (Бреттон-Вудська та Ямайська фінансово-валютні системи).
69. Динаміка структури зовнішньої валютно-фінансової та кредитної політики.
70. Тарифна політика: методи регулювання.
71. Митні тарифи, їх сутність і типи.
72. Основні види митних податків.
73. Митна вартість товару, процедура оцінки.
74. Вплив імпортного мита на добробут споживачів.
75. Імпортне мито та інтереси виробників.
76. Імпортне мито як доход держави.
77. Засоби нетарифного регулювання як інструменти зовнішньоторговельної політики.
78. Добровільне обмеження експорту.
79. Місце і роль торговельно-політичного протекціонізму в зовнішньоекономічній політиці.
80. Експортні субсидії як форма стимулювання експортних галузей.
81. Сутність і умови запровадження компенсаційного ввізного мита.
82. Демпінг як форма конкурентної боротьби на світовому ринку.
83. Умови запровадження антидемпінгового мита.
84. Економічні санкції і торговельне ембарго.
85. Центральний банк і протекціоністська зовнішньоекономічна політика.

86. Стан платіжного балансу й зовнішня валютно-фінансова та бюджетно-податкова політика.
87. Механізм реалізації зовнішньоекономічної політики України.
88. Зовнішньоекономічна політика у внутрішній економіці з фіксованим валютним курсом.
89. Зовнішньоекономічна політика у відкритій економіці з плаваючим валютним курсом.
90. Вплив на внутрішню і зовнішню рівновагу зовнішньоекономічної політики високої (чи низької) мобільності капіталу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Багрова І. В., Гетьман О. О., Власюк В. Є.* Міжнародна економічна діяльність України: Навч. посіб. / За ред. І. В. Багрової. – К.: Центр навч. літ., 2004. – 384 с.
2. *Внешнеэкономическая* деятельность предприятия: Учебник для вузов / Л. Е. Стровский и др.; Под ред. Л. Е. Стровского. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 847 с.
3. *Гребельник О. П.* Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: Центр навч. літ., 2004. – 384 с.
4. *Гребельник О. П., Романовський О. О.* Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Деміург, 2003. – 296 с.
5. *Дахно І. І.* Міжнародна торгівля: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2003. – 296 с.
6. *Дахно І. І.* Міжнародне економічне право. – К.: МАУП, 2000. – 160 с.
7. *Дахно І. І.* Міжнародне приватне право: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2001. – 312 с.
8. *Дахно І. І., Бовтрук Ю. А.* Міжнародна економіка: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
9. *Дахно І. І., Тимофієв С. М.* Країни світу: Енцикл. довідник. – К.: МАПА, 2004. – 604 с.
10. *Єгоров О. Б.* Митна економіка (Україна – СОТ – ЄС): Посібник. – Одеса: Пласке ЗАТ, 2005. – 226 с.
11. *Жук М. В.* Комерційні відносини України: Підручник. – Чернівці: Рута, 2003. – 576 с.
12. *Зиядуллаев Н.* СНГ – современное состояние и перспективы // Экономика. – 1998. – № 3.

13. *Зовнішня торгівля: проблеми та перспективи: Зб. наук. пр.* — К., 1998. — Вип. 2.
14. *Кистерсткий Л. и др.* Международная экономическая безопасность: внешнеторговый, валютно-финансовый и энергетический аспекты. — К., 1991.
15. *Козак В. В. та ін.* Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. і доп. — К.: Центр навч. літ., 2004. — 608 с.
16. *Козак В. В. та ін.* Міжнародна економіка: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2002. — 436 с.
17. *Кругман П., Остфельд М.* Международная экономика (теория и политика): Пер. с англ. — М., 1997.
18. *Макогон Ю. В.* Внешнеэкономическая деятельность: Учебник. — Донецк: Альфа-Пресс, 2004. — 344 с.
19. *Миклашевская Н. А., Холопов А. В.* Международная торговля. — М., 1998.
20. *Международные валютно-кредитные и финансовые отношения /* Под ред. Л. Н. Красавиной. — М., 1994.
21. *Мировая экономика: Учебник /* Под ред. А. С. Булатова. — М., 1999.
22. *Міжнародні економічні відносини: система регулювання міжнародних економічних відносин: Підручник /* А. С. Філіпенко та ін. — К., 1994.
23. *Науменко В. П., Пашко П. В., Руссков В. А.* Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. — К.: Знання, 2004. — 404 с.
24. *Овсій І. В.* Зовнішня політика України. — К., 1999.
25. *Основы внешнеэкономических знаний /* Под ред. И. П. Фаминского. — М., 1994.
26. *Основы митної справи в Україні: Навч. посіб. /* За ред. П. В. Пашка. — К.: Знання, 2004. — 732 с.
27. *Петров О. П.* Тлумачний митний словник-довідник. — Одеса: Пласске ЗАТ, 2005. — 592 с.
28. *Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. /* Г. О. Анцелевич, В. О. Голубєва, Т. В. Злуніцина та ін.; За заг. ред. О. Х. Юлдашева. — К.: МАУП, 2005. — 272 с.
29. *Румянцев А. П., Румянцева Н. С.* Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2004. — 384 с.

30. *Рут Френклін Р., Філіпенко Антон.* Міжнародна торгівля та інвестиції: Пер. з англ. — К.: Основи, 1998. — 743 с.
31. *Саллі В. І., Трифонова О. В., Швець В. Я.* Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2003. — 176 с.
32. *Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, А. С. Гальчинський та ін.* — К.: Либідь, 2002. — 470 с.
33. *Холопов А.* Внешнеторговая политика // МЭиМО. — 1997. — № 11, 12.
34. *Ходов Л. Г.* Основы государственной экономической политики. — М., 1997.
35. *Хахлюк А., Лук'янов А.* Світовий ринок озброєнь: сучасний стан та тенденції розвитку // Військо України. — 1998. — № 12.
36. *Храмов В. О., Бовтрук Ю. А.* Зовнішньоекономічна політика: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2002. — 264 с.
37. *Шеплер Х.* Международные экономические организации. — М., 1998.
38. *Щедровицкий Г. П.* Философия. Наука. Методология. — М., 1997.

Додаткова

39. *Авдокушин Е.* Международные экономические отношения. — М., 1999.
40. *Андрійчук В. та ін.* Розвиток зовнішньої торгівлі України та її економічна безпека. — К., 1996.
41. *Акулова Г. Н.* Денежно-кредитное регулирование: опыт развивающихся стран. — М.: Финансы и статистика, 1991.
42. *Буглай В., Ливенцев Н.* Международные экономические отношения развивающихся стран. — М., 1990.
43. *Бураковський І.* Теорія міжнародної торгівлі. — К., 1996.
44. *Гроші та кредит / За ред. М. Н. Савлука.* — К.: Либідь, 2000.
45. *Дюмулен І. І.* Всемирная торговая организация. — М., 1996.
46. *Іванов В. М., Софіщенко І. Я.* Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. — К.: МАУП, 2001.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Зовнішньоекономічна політика”	4
Зміст дисципліни “Зовнішньоекономічна політика”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Теми контрольних робіт	12
Питання для самоконтролю	13
Список літератури	17

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуненко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *Т. Г. Замура*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2537

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП